

Uit het aanwinstenboek: november en december 1994

door
Kees Moeliker

Om het jaar netjes volgens de kalender af te sluiten, rapporteert deze aflevering slechts over de maanden november en december. Deze korte periode was toch nog goed voor 124 ingeschreven monsters. Het jaar 1994 sloot daarmee af met een totaal van 521 aanwinsten.

Zoogdieren

Het hoogepunt was dit keer een 1,48 meter lange vrouwelijke volwassen zeehond *Phoca vitulina* uit het Haringvliet die daar op ongelukkige wijze 200 meter ten oosten van de Haringvlietbrug in een fuik om het leven kwam. Via de Zeehondencreche Pieterburen, Norman van Swelm en Erwin Kompanje kwam het kadaver van het onfortuinlijke dier in ons bezit (94-441). Na identificatie middels het staartmerkje met nummer MZP8 (2928) bleek het te gaan om 'Dirkje', een zeehond die in de zomer van 1990 werd geboren in de buurt van het Schotse Inverness. Ze werd naar Pieterburen overgebracht en in de groep zeehonden van het immuno-toxicologisch project geplaatst. Slechts drie weken voordat ze in de gewraakte fuik verstrikt raakte, werd ze in de Waddenzee losgelaten. Zeehonden worden wel vaker in de Delta waargenomen, maar dan voornamelijk in de monding van de Oosterschelde en de Voordelta, dieren die landinwaarts verzeild raken, zijn zeker tegenwoordig een zeldzaamheid. Dirkje zal waarschijnlijk via de Nieuwe Waterweg en enige zijrivieren in het Haringvliet terechtgekomen zijn, of ze moet voor de Haringvlietluis hebben liggen wachten. Ze is inmiddels opgezet en ook haar hagelwitte schedel is reeds in de collectie opgenomen.

Van een bunzing afkomstig uit Frankfurt kregen we ook een schedel (Kompanje 94-440). Verder bereikte ons van Heij en Moeliker uit de Molukken een aantal spitsmuizen *Suncus murinus* (94-461/463) en vleermuizen waaronder de

fruitetende soort *Nyctimene cephalotes* (94-471 en 94-472). Een flink botfragment van de wolharinge mammoet dat werd opgezogen uit de 'Eurogeul' 10 km uit de kust bij Hoek van Holland ontvingen we van R. Bronts (94-521).

Planten

Wat minder omvangrijk dan een zeehond, maar zeker niet minder belangrijk is de vondst en schenking van een glansbesnachtschade *Solanum nitidibaccatum* langs de Badweg op Schiermonnikoog (4 oktober 1994, J. Lucas, 94-469). Deze vondst documenteert een flinke areaaluitbreiding: tot voor kort werd de soort niet noordelijker dan de lijn IJmuiden-Apeldoorn aangetroffen. De overige plantaardige aanwinsten betreffen een gewimperde aardster (een stuifzwamsoort) (94-478), een *Daucus carota* (wilde peen) uit een basaltglooiing bij Hoek van Holland (94-512), twee (inmiddels gedroogde) exemplaren van de doorwas *Bupleurum rotundifolium* (94-442) en een eveneens gedroogde hanekam *Celosia argentea* (94-443).

De collectie reptielen en amfibieën werd flink aangevuld met 18 kikkers en hagedissen uit Marokko (Mulder, 94-424/437) en met 5 monsters padden en kikkers uit Turkije (Mulder 94-494). Een door 'lokalen' doodgeslagen (en lastig

De schedel van zeehond

Dirkje (94-441)

(foto: Kees Moeliker)

De opgezette zeehond Dirkje heeft inmiddels een plaats gekregen in de collectie van het Natuurmuseum (94-441)

(foto: Kees Moeliker)

te determineren) slang uit Haruku, Indonesië werd geschonken door Heij (94-476).

De Vogelklas Karel Schot zorgde weer voor de nodige diepgevroren vogels: o.a. roodkeelduiker, groene specht, torenvalk, sperwer en zwarte mees (94-514). Kees Heij verzamelde van zijn studieobject, het Wallace boshoen *Eulipoa wallacei*, twee volwassen draadslachtoffers en een aantal doodgevonden kuikens (94-454/458, 464, 465, 470, 479, 489)

Insekten

Hans Coene schonk 600 geprepareerde dagvlinders voornamelijk afkomstig uit Turkije (94-495). Van Jan Lucas ontvingen we (eveneens geprepareerd) 22 vlinders uit de noordelijke Kaukasus en 11 vlinders van diverse Nederlandse vindplaatsen. Ruim 250 dag- en nachtvlinders uit de collectie Vis (afkomstig uit Turkije, India en Italië) werden ingeschreven onder nummer 94-493 en 520.

Overige ongewervelden

Heij en Moeliker verzamelden op de Molukse eilanden Ambon, Haruku, Seram, Kelang en Boano een bont gezelschap aan ongewervelde

organismen: keverslakken (94-482), klapperdieven (94-474), zoetwaterkreeften (94-475), een wenkkrab (94-467), eendemossels (94-480), een hameroester (94-481), naaktslakken (94-483), een spin met gele poten (94-485), diverse Gastropoden uit zee en zoetwater (94-459, 460, 466, 484, 486/488) en twee grote kevers (94-490, 491). De schelpen, krabben, eendemossels, zeepokken en zeesterren die Jan Lucas verzamelde van de stranden van Hoek van Holland en Schiermonnikoog werden grotendeels ingeschreven onder de nummers 94-397/417 en 94-444/453, hieronder ook weer eens een keer (vervellingshuidjes van) het heremietkreeftje *Diogenes pugilator*.

Boeken en tijdschriften werden geschonken door Jaap van Leeuwen (jaargangen Vogeljaar en Var Vagelfarld), Loek Aarssen ('Lepidoptera of Norfolk Island') en Jan Lucas (5 boeken waaronder 'De orchideeën van Nederland'). De enige 'steen' was een calciëtegeode (Niedek, 94-496).

Alle gulle gevers worden vriendelijk bedankt voor hun schenkingen.